

РЕШЕНИЕ

№ 24

гр. Благоевград, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

при участието на секретаря Анастасия Фотева
като разгледа докладваното от Надя Узунова Търговско дело №
20231200900106 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявен иск от В. Б. С. против Д.О.З.“ ЕАД за заплащане на сумата от 40 000 лв., представляваща обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди вследствие на ПТП станало на 03.04.2022 г., ведно със законната лихва от 7.6.2022 г. до окончателното му плащане, с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 477, чл. 498, ал. 3 КЗ и чл.45 и чл. 52 ЗЗД.

Ищцата сочи, че 03.04.2022 г., около 13:00 часа, на път BLG-1166 км. 2+1000, между с. Б. и с. П., Община П., е настъпил пътен инцидент, при който лицето Е. С., управлявайки собствения си л.а. марка “О.”, № *, поради движение с несъобразена скорост при ляв завои, губи контрол над автомобила и навлиза в пътния банкет, вследствие на което автомобилът се преобръща. За инцидента е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег.№ 314р-8419/03.05.2022 г., по описа на РУ-П.. По случая е образувано ДП. Вследствие на инцидента е пострадала возещата се на задна седалка, зад шофьора, ищца В. С.. След инцидента е транспортирана с линейка до МБАЛ „Ю.Б.”- гр. С.. Установено е, че е получила Пневмоторакс субтоталис дясна и Фрактура кости II, V и VI дясна. След изписването ѝ е продължила лечението и възстановяването си в домашни условия. Поради получените фрактури в областта на ребрата, трудно извършвала каквито и да било

движения. Всяко движение било свързано с болки, била на легло, За нея са се грижили близките ѝ. Изпитвала постоянни болки при дишане. Не могла да извършва физически труд; имала нужда от обезболяващи лекарства. Към датата на завеждане на исковата молба все още изпитва болки и страдания с подчертано интензивен характер, изразяващи се в внезапна, остра болка в гръдната област, силно намалено дишане в засегнатата гръдна половина. В резултат на ПТП-то сочи, че страда от нарушения на съня, понижено настроение, тревожност, нарушения на паметта и вниманието. Често говори за инцидента, страхува се от автомобили, отказва да излиза от дома. Не е успяла да отиде на абитуриентския си бал, което създало за нея изключително негативни психологически преживявания. Отговорността на водача на л.а. е била застрахована по застраховка „Гражданска отговорност” в “Д.О.З.“ЕАД валидна до 26.01.2023 г. С Молба с Вх. № 94-Г-148/07.06.2022 г. е завела претенция в ответното дружество за изплащане на обезщетение, като в тримесечния срок визиран в КЗ, изтекъл на 07.10.2022 г. и към момента плащане няма.Моли иска да се уважи.Представя писмена защита.Претендира разноски за адвокат.

Ответникът депозира отговор. Оспорва иска по основание и размер. Не оспорва валидността на застрахователния договор по застраховка „Гражданска отговорност", сключен относно л. а. „О." с рег. № *, към датата на процесното събитие. Счита, че към настоящия момент не са установени по надлежен ред вината, противоправността на действията на соченото за деликвент лице - застрахования към ответното дружество водач, както и причинно - следствената връзка между неговото поведение и настъпилия вредоносен резултат - настъпилите телесни увреждания на ищцата, в качеството ѝ на пасажер. Затова оспорва твърдението, че водачът е причинил настъпването на деликта. Оспорва противоправността и вината на поведението на соченото за деликвент лице и причинно - следствена връзка между неговото поведение и вредоносния резултат - телесните увреждания на ищцата. Соци, че ответното дружество обективно е било възпрепятствано да се произнесе по предявената претенция поради липсата на установеност на основанието ѝ, липса на установеност на всички елементи от фактическия състав на деликт, поради което оспорва да е изпаднало в забава. Прави възражение за съпричиняване от страна на пострадалата поради пътуване без поставен предпазен колан, в нарушение на чл. 137а от ЗДвП. В случай, че се

установи основание за уважаването му, то счита иска в размер на 40 000 лв. за неимуществени вреди от посочените в исковата молба травми за завишен по размер. Сочи, че претенцията на ищцата не е съобразена с критерия „по справедливост“ и с практиката на съдилищата при компенсиране на вреди при аналогични случаи. Оспорва претенцията за лихва. Предвид чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ, оспорва застрахователят да е изпаднал в забава. Сочи, че претендиращото лице не е представило доказателство за наличието на основание на претенцията на обезщетяване, т.е. - не са установени елементите от фактическия състав на деликта противоправност, вина и причинна връзка, което не е представено и до настоящия момент. Затова счита, че и претенцията за законна лихва за неоснователна.

За да се произнесе съдът съобрази следното:

Предявен е иск по чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 477, чл. 498, ал. 3 КЗ, според които норми увреденото лице има право да иска обезщетение пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване изискванията на чл. 380 КЗ, т.е след отправяне на писмена застрахователна претенция и предоставяне на пълни и точни данни за банкова сметка; като предявяването пред съда на претенцията за плащане е допустимо само при отказ на застрахователя.

Следователно, за да се уважи иска е нужно да се докаже наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор «Гражданска отговорност» между собственика на увреждащия автомобил и ответника, в срока на действие на което е настъпило твърдяното застрахователно събитие.

От функционалната връзка на деликта с основанието за плащане на застрахователното обезщетение произтича необходимостта от доказване и на деликта по чл. 45 ЗЗД като елемент от фактическия състав на застрахователното събитие, а именно наличие на деяние (действие или бездействие), неговата противоправност, вреда и причинната връзка между деянието и вредата, като вината на причинителя се предполага до доказване на противното.

От събраните по настоящото дело доказателства съдът приема за установено следното:

На 03.04.2022 г. на път BLG -1166, с. П. – с. К., общ. П., при километър 2+1000 на път ПП-1, Е79, 420+4 км. е станало ПТП – самокатастрофирал е

автомобил „О.“ с рег. № *, управляван от Е. С. С..

С присъда по нохд № 27/10.7.2023 г. по нохд № 652/23 г. по описа на БлОС, водачът е признат за виновен в това, че на 03.04.2022 г., около 12.50 – 13.00 часа, на път ВLG -1166, с. П. – с. К., общ. П., при километър 2+1000, при управление на МПС – лек автомобил марка и модел „О.“ с рег. № *, с посока на движение от с. Б., общ. П. към гр. П., е нарушил правилата за движение по пътищата, установени в: чл.20, ал.1 от ЗДвП – след като е бил длъжен /заради отклонено внимание и неправилна преценка на пътната обстановка/ не е контролирал непрекъснато управляваното МПС, поради което е допуснал отклонение на автомобила вдясно и излизането му на чакъления пътен банкет, на който съпротивлението при триенето на гумите в пътната настилка е по-ниско и напречният наклон е по-малък; чл.21, ал.2 от ЗДвП – при избиране на скоростта на движение от 65,91 км./ч. нарушил забраната за превишаване на максимално разрешената скорост за движение в този пътен участък от 50 км./ч. /въведена с пътен знак „В“26, съгласно чл.47, ал.3 от ЗДвП/, което при посоченото по-горе е довело до занасяне на гумите на задния мост, неуправляемост на автомобила, излизане в дясно на пътното платно за движение, удари в два крайпътни знака, падане в крайпътната канавка, преобръщане на автомобила в затревения участък край пътя и заставането му отново на гумите в състояние на покой, напречно, с предната част, сочеща към платното за движение, в резултат на което по непредпазливост е причинил смъртта на повече от едно лице, а именно – на П.А. С. от гр. П. и Е.Е.С. от гр. П. и средна телесна повреда на В. Б. С. от гр. П., изразяваща се в счупване на множество ребра, довело до трайно затрудняване на движението на снагата и десностранен пневмоторакс /навлизане на въздух в гръдната кухина/ и до разстройство на здравето, временно опасно за живота – престъпление по чл.343, ал.4 във вр. с ал.3, б. „б“, пр.1 във вр. с ал.1, б. „в“, във вр. с чл.342, ал.1 от НК във вр. с чл.20, ал.1 и чл.21, ал.1 от ЗДвП, поради което и на основание цитираните законови текстове и във вр. с чл.373, ал.2 от НПК и чл.58а, ал.1 от НК е осъден на наказание “лишаване от свобода” за срок от 2 г., о изтърпяване на което е отложено за срок от 3 г.

Данните от приложената по настоящото гражданско производство медицинска документация по отношение на пострадалата ищца В. С. е анализирана и обобщена от вещото лице-лекар в назначената комплексна

автотехническа медицинска експертиза, от посоченото, в която се установява че:

Незабавно след претърпяното ПТП-то на 3.4.22 г. В. С. е постъпила за лечение в Хирургично отделение на МБАЛ „Ю.Б.“, ООД, С.. При извършените прегледи и изследвания е установено счупване на три ребра в дясната гръдна половина; пневмоторакс в дясната гръдна половина, подкожен емфизем в дясната гръдна половина, затруднено дишане, болка в дясната половина на гърдите и гърба, охлузвания по гръдната кост и гърба; като няма данни да е губила съзнание.

В лечебното заведение ѝ е извършена торакоцентеза, поставен ѝ е торакален дрен в дясната гръдна половина и е проведена вакуум-аспирация за възстановяване отрицателното налягане в гръдната кухина; проведено е ѝ медиК.тозно лечение с вливания и обезболяващи.

Счупването на три ребра ѝ е причинило трайно затруднение на движенията на снагата за около 2-2,5 месеца; нарушената херметичност на дясната гръдна половина – *

Счупването на ребрата, сочи експерта, са ѝ причинили болка с голям интензитет за няколко дни; първите дни е усещала болка спонтанно, а по-късно при кашляне, дълбоко вдишване, активни и пасивни движения на снагата, физически натоварвания; за около две седмици настъпва консолидация и образуване на съединителна тъкан между костните фрагменти на ребрата, при което спонтанната болка изчезва, но остава болка при движение, натиск на местата на счупване и физически натоварвания за още около 2-3 месеца. Пълно възстановяване от получените травми е възможно да настъпят за около 3-4 месеца, като за в бъдеще установените травматични увреждания ще се възстановят напълно и няма да имат никакви последствия за пострадалата С..

Ответникът прави възражение по чл. 51, ал. 2 ЗЗД за съпричиняване на вредите от ищцата, обосновавайки го с непоставен от нея предпазен колан, в нарушение на 137а, ал. 1 от ЗДвП, според който Водачите и пътниците в моторни превозни средства от категории М1, М2, М3 и N1, N2 и N3, когато са в движение, използват обезопасителните колани, с които моторните превозни средства са оборудвани.

Вещите лица от КАМЕ сочат, че от техническа гледна точка -степен и

локализация на деформациите по автомобила и неговата скорост и от медицинска гледна точка - липсата на специфични увреждания, натъртвания и охлузвания в областта на гръден кош, че С. е пътувала без поставен предпазен колан.

Обясняват, че при правилно поставен колан той ще задържи тялото на ищцата върху седалката. Ако е имала поставен колан технически това няма да доведе от силни удари и контакти във вътрешните повърхности и части в купето за пътниците, както и до контакти с телата на другите две пътнички, които са пътували в автомобила на задната седалка.

Но в процесния случай не изключват възможността за получаване на травматичните увреждания дори и при поставен предпазен колан. Единствено сочат, че уврежданията, които са настъпили ще са със значително много по-малка тежест без обаче да могат да кажат какви. Ако е била с колан не би изпаднала от купето за пътници. Категорично сочат, че установените охлузвания по гръдния кош- гърдите и гърба отговорят да са получени от хлъзгане на тялото върху терена след изпадането му от автомобила. Но за останалите травматични увреждания по тялото на С. сочат, че могат да се получат както в купето, така и след изпадането на тялото на С. от купето на автомобила.

Ето защо според съда не се доказва категорично, че при поставен предпазен колан от С. не биха се получили уврежданията извън тези, които отговорят да са получени от хлъзгане на тялото ѝ върху терена след изпадането му от автомобила, изразяващи се в охлузвания по гръдния кош поради което счита.

Намаляването на обезщетението за вреди от деликт на основание чл.51 ал.2 ЗЗД е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване от пострадалия по смисъла на разпоредбата, следва неговото поведение обективно да е в причинна връзка с настъпването на вредите, т. е. пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, като вина на пострадалия в тази насока не се изисква. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл.51 ал.2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало (наред с

неправомерното поведение на делинквента) до увреждането като неблагоприятен резултат.

Задължението за поставяне на обезопасителен колан от пътниците в МПС-та е визирано в чл. 137а, ал. 1 от ЗДвП. Поради неизпълнение на това задължение, от експертното заключение, се установява по категоричен и несъмнен начин, че не биха се получили само уврежданията, които отговорят да са получени от хлъзгане на тялото върху терена след изпадането му от автомобила, изразяващи се в охлузвания по гръдния кош. Затова съдът счита, че съпричиняването е незначително и го определя на 5%.

Разпитан е св. Б. С. - баща на ищцата и брат на водача на самокатастрофирания автомобил. В показанията си сочи, че когато отишъл на място са били вдигнати с линейка снаха му и племенничката му. На пътя била дъщеря му В. и до нея седял брат му и един от полицаите. В. не е могла да стане от земята, трябвало ѝ помощ. И нея с носилка я вдигнали с линейка. В болницата в С. ѝ направили снимка и се оказало, че има счупени ребра, които са засегнали белия дроб; не могла да диша, трудно дишала; трудно говорела, нямала сила, защото я стягали гърдите и само повтаряла: „Стягат ме гърдите и не мога да си взема въздух“. Била прекалено стресирана, уплашена, в шок от случилото се. В болницата престояла 7 дни с придружител - майка ѝ, защото не могла без чужда помощ нито да става от леглото, нито да отиде до тоалетна, нито да легне. След това, в къщи месец и половина от стаята не могла да излиза. Спяла заради счупените ребра седнала, все на страх, постоянно се събуждала. След втория месец започнала да ляга. Имала болки, пиела обезболяващи още от болницата. Годианата, в която се случи инцидента е трябвало да е абитуриентка, но така и не могла да отиде на абитуриентския бал. В момента също има оплаквания в гърба, били на доктор и се оказало, че има пукнат прешлен. В момента не може да работи; трябва да избягва физически труд; студентка е втори курс. Има проблем с возеното в кола, изпитва страх, слага си колана и непрекъснато му казва да кара по-внимателно. Тя също е шофьор като ако преди инцидента си е карала колата, то след инцидента не кара, ако той /баща ѝ/ не е до нея.

От така приетите за установени факти съдът счита, че се доказва фактическият състав на предявения осъдителен иск, очертан от чл. 432 КЗ - наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор

«Гражданска отговорност» за автомобила „О.“ с рег. № *, сключен с ответника, в срока на действие на който договор е настъпило твърдяното застрахователно събитие.

Доказа се фактическия състав на непозволеното увреждане по чл. 45 ЗЗД, като елемент на застрахователното събитие, по отношение поведението на водача на лекия автомобил „О.“ с рег. № *.

Според чл 477, ал. 1 КЗ Обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата.

Следователно налице са всички предпоставки за ангажиране отговорността на ответника, при когото е застрахована гр. отговорност на автомобила „О.“ с рег. № * - за причинените на ищцата неимуществени вреди.

Обезщетението за неимуществените вреди съгл. чл. 52 от ЗЗД се определя по справедливост

Според т. 11 на ППВС № 4/1968 г., понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, каквито при телесните увреждания могат да са характера на увреждането, начина на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, наличие на допълнително влошаване на здравето, причинените морални страдания; възраст на увредения, общественото му положение и др. От значение при преценката за справедлив размер на обезщетението са и всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от тях болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни битови неудобства и емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но създаващи социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното състояние, както и че критерият за справедливост, поради паричния израз на обезщетението, е всякога детерминиран от съществуващата в страната

икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитие на самото общество в конкретната държава.

Съдът съобрази, че уврежданията са причинени на лице на възраст 19 години; ужасът, който е преживяла и шока от начина на причиняването им, предвид механизма на ПТП-то, описан в мотивите към присъдата, от които е видно, че автомобилът се е ударил в два пътни знака, които свил до земята, паднал е в крайпътния водосточен канал, последвало преобръщане на превозното средство през тавана по затревен участък извън платното за движение, като ищцата, заедно с другите две пътнички от задната седалка, са изпаднали от колата; причинените ѝ болки и страдания от травматичните увреждания, а именно: счупване на три ребра в дясната гръдна половина; пневмоторакс в дясната гръдна половина, подкожен емфизем в дясната гръдна половина, затруднено дишане, болка в дясната половина на гърдите и гърба, охлузвания по гръдната кост и гърба; като няма данни да е губила съзнание, както и че нарушената херметичност на дясната гръдна половина – пневмоторакс - ѝ е причинило разстройство на здравето временно опасно за живота; че болка с голям интензитет е имала за няколко дни след инцидента; а по-късно само при кашляне, дълбоко вдишване, активни движения на снагата, физически натоварвания; както и че след около две седмици, болка е имало само при движение, натиск на местата на счупване и физически натоварвания, която е отшумяла за около 2-3 месеца, както и че след 3-4 месеца и за в бъдеще установените травматични увреждания ще се възстановят напълно и няма да имат никакви последствия за пострадалата. Съдът съобрази неудобствата свързани с възстановяването ѝ, лечението което е провеждано, че С. не е отишла на абитуриентския си бал, че се страхува сама да кара кола.

Ето защо съдът определя за причинените на ищца болки и страдания в резултат на травматичните увреждания, които тя е получила при ПТП обезщетение в размер на 25 000 лв.

С така определения размер съдът счита, че напълно и адекватно се възмездяват всички претърпяни от нея неимуществени вреди като отчита и обществените представи за справедливост при обезвъзмездяване на вреди, предизвикани от такъв тип деяния.

Предвид приетото от съда за доказано съпричиняване само по

отношение на охлузванията, което е незначително спрямо всички причинени болки и страдания на ищцата съдът счита, че обезщетението следва да се намали с 5 %, на колкото определя приноса ѝ в установените ѝ причинени вреди от непоставения предпазен колан или ѝ се следва сума за плащане в размер на 23 750 лв. /25 000 -1 250/

За размера на претенцията над уважения до предявения от 40 000 лв. искът следва да се отхвърли като неоснователен.

Върху така определеното обезщетение се дължи и законна лихва. Съгласно чл. 429, ал. 3 КЗ лихвите за забава, за които отговаря застрахователят, се дължат от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. В случая ищцата е предявила претенцията си пред ответника на 07.06. 2022 г., който я е входирал под № 94-Г-148 като не твърди по-ранна дата на уведомяване от застрахования, поради което съдът присъжда законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди от 07.06. 2022 г. С молбата пред застрахователното дружество са представени констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 314Р-8419/3.5.2022 г. на РУ-П., в който са визирани вредите, причинени на ищцата, както и епикриза с ИЗ № 2983/22 г. издадена от МБАЛ „Ю.Б.“ООД, С., за състоянието ѝ и за проведеното лечение, поради което несъстоятелно се твърди от ответника, че не са му били представени доказателства за наличието на основание за обезщетяване, за да изпадне в забава от датата на заявяване на претенцията пред него.

С предявяването пред него на претенцията е спазено и изискването на чл. 380 КЗ за допустимост на съдебното производство.

По отношение на разноските :

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК за уважения размер на иска „Д.О.З.“ ЕАД следва да плати по сметка на БЛОС държавна такса от 950 лв., както и 295 лв. за заплатените от бюджета на съда разноски за експертизата, съзразмерно уважения размер.

Застрахователното дружество ще следва да се осъди да плати на адв. Г. Й. адвокатско възнаграждение за осъщественото безплатно процесуално представителство в размер на 2 268,61 лв., определено на основание чл. 78, ал.

1 ГПК във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА и чл. 7, ал. 2, т. 4 от НМАВ 1/9.7.2004 г., съразмерно уважения размер на иска.

Ищцата следва да се осъди да плати на ответникът разноски съразмерно отхвърления размер на иска, които възлизат на 328,60 лв., предвид направените в общ размер от 800 лв. от които 700 лв., платен депозит за експертиза и 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по чл. 25 от Наредбата за правната помощ във вр. с чл. на основание чл. 78 ,ал. 8 ГПК.

С оглед изложеното и на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 477, чл. 498, ал. 3 КЗ и чл.45 и чл. 52 ЗЗД, съдът

РЕШИ:

Осъжда „Д.О.З.“ ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „Г.Б. да заплати на В. Б. С., ЕГН *****, с адрес: гр.П., ул. „Р. 23 сумата от 23 750 лв. /двадесет и три хиляди седемстотин и петдесет лева/ представляваща обезщетение за претърпяните неимуществени вреди вследствие на ПТП станало на 03.04.2022 г., ведно със законна лихва, считано от 7.6.2022 г. до окончателното ѝ плащане, като отхвърля иска над уважения до предявения размер от 40 000 лв., като неоснователен.

ОСЪЖДА „Д.О.З.“ ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „Г.Б. да заплати по сметка на БлОС 950 лв. за държавна такса и 295 лв. за заплатените от бюджета на съда разноски за вещи лица.

ОСЪЖДА „Д.О.З.“ ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „Г.Б. да заплати на адвокат адв. Г. Й. адвокатско възнаграждение за осъщественото безплатно процесуално представителство в размер на 2 268,61 лв.

ОСЪЖДА В. Б. С., ЕГН *****, да заплати на „Д.О.З.“ ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „Г.Б. сумата 328,60 лв., представляваща разноски съразмерно отхвърления размер на иска.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Софийски апелативен

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____